

Chojnice, dnia 11.03.2025 r.

WE.4424.5.2025

Dyrektorzy Szkół
wg rozdzielnika

Szanowni Państwo,

w związku z uchwałą Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2025 r. (sygn. III PZP 3/24), wydaną w poszerzonym składzie, pragnę zwrócić Państwa uwagę na istotną zmianę w interpretacji przepisów dotyczących czasu pracy nauczycieli oraz wynagrodzenia za godziny ponadliczbowe. Uchwała ta potwierdza prawo nauczycieli do wynagrodzenia za godziny pracy wykraczające poza 40-godzinny tydzień pracy, w tym za zadania, które nie mieszczą się w zakresie zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych (np. organizacja wycieczek czy wyjść do teatru).

W świetle powyższego, mając na uwadze konieczność ochrony budżetu gminy przed dodatkowymi kosztami związanymi z wypłatą wynagrodzeń za nadgodziny, przedstawiam poniżej zalecenia dotyczące organizacji pracy szkół. Celem tych działań jest dostosowanie funkcjonowania placówek do nowych realiów prawnych oraz minimalizacja ryzyka finansowego dla samorządu.

Ponadto w drugiej części pisma przedstawiam Państwu wytyczne dotyczące organizacji pracy szkół na przyszły rok szkolny. Proponowane zmiany stanowią odpowiedź na dynamicznie zmieniające się warunki finansowe i organizacyjne, z którymi od dłuższego czasu zмага się nasz samorząd.

I. Wynagrodzenie za godziny ponadliczbowe

Uzasadnienie problemu

Zgodnie z Kartą Nauczyciela, nauczyciel zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy realizuje 40-godzinny tydzień pracy, w tym co do zasady 18 godzin pensum przy tablicy. Dotychczasowe przepisy nie przewidywały wynagrodzenia za godziny ponadliczbowe, jednak uchwała Sądu Najwyższego zmienia tę interpretację, otwierając możliwość dochodzenia przez nauczycieli roszczeń finansowych za pracę ponad 40 godzin tygodniowo. Przykładem jest sprawa nauczycielki języka angielskiego, która skutecznie wywalczyła w sądzie wynagrodzenie za takie godziny.

Zalecenia

W celu zabezpieczenia gminy przed koniecznością wypłaty wynagrodzeń za nadgodziny, proszę o wdrożenie następujących rozwiązań:

1. Ścisłe monitorowanie czasu pracy nauczycieli:

- Wprowadzić szczegółowy rejestr czasu pracy każdego nauczyciela, obejmujący zarówno godziny pensum, jak i inne zadania (np. rady pedagogiczne, konsultacje, przygotowanie zajęć);
- Zapewnić, aby łączny czas pracy nie przekraczał 40-godzinny tydzień pracy, zgodnie z Kartą Nauczyciela.

2. Ograniczenie zadań wykraczających poza pensum:

- Zrezygnować z organizacji dodatkowych wydarzeń (np. wycieczek, wyjść do teatru), jeśli ich realizacja wymaga od nauczycieli pracy ponad 40-godzinny tydzień;
- W przypadku konieczności realizacji takich zadań, powierzać je w ramach godzin pracy wynikających z etatu, bez generowania nadgodzin.

3. Optymalizacja planowania pracy - przygotowując arkusz organizacyjny na rok szkolny 2025/2026, zaplanować grafik zajęć w taki sposób, aby wszystkie obowiązki nauczycieli (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze) mieściły się w 40-godzinnym tygodniu pracy.

4. Informowanie nauczycieli - przekazać nauczycielom jasne wytyczne dotyczące zakresu ich obowiązków oraz zasad organizacji pracy, aby uniknąć sytuacji, w których mogliby oni dochodzić roszczeń za nadgodziny.

5. Analiza finansowa i raportowanie:

- Regularnie analizować koszty związane z organizacją pracy szkoły, zwracając szczególną uwagę na potencjalne ryzyka finansowe wynikające z nadgodzin;
- Do 30 kwietnia 2025 r. proszę przedłożyć raport z podjętych działań zapobiegawczych w tym zakresie.

II. Organizacji pracy szkół na przyszły rok szkolny – arkusz organizacyjny

Główne zmiany w nadchodzącym roku szkolnym

Kluczową zmianą będzie reorganizacja klas poprzez ich łączenie w większe grupy. Działanie to ma na celu optymalizację struktury klasowej, co pozwoli na lepsze dostosowanie organizacji pracy szkoły do nowych warunków finansowania oraz bardziej efektywne zarządzanie zasobami kadrowymi i materialnymi placówek.

Dodatkowo, organizacja zajęć ma być oparta wyłącznie z podstawy programowej i ramowych planów nauczania.

Uzasadnienie zmian

Zgodnie z obowiązującymi zasadami podziału środków na oświatę, samorzady terytorialne dysponują ograniczonymi zasobami finansowymi. Środki te muszą zostać przeznaczone na pokrycie kosztów utrzymania szkół, w tym wynagrodzeń nauczycieli oraz bieżących wydatków operacyjnych. W związku z tym konieczne jest zwiększenie efektywności wydatkowania dostępnych funduszy.

W ostatnich latach obserwujemy znaczny wzrost kosztów związanych z działalnością placówek oświatowych, obejmujący m.in. energię, materiały edukacyjne, utrzymanie budynków oraz inne wydatki operacyjne. Aby sprostać tym trudnościom, szkoły muszą dostosować swoją strukturę organizacyjną, minimalizując nakłady finansowe przy jednoczesnym zachowaniu jakości edukacji.

Zalecenia

W związku z powyższym proszę o wdrożenie następujących działań:

1. Reorganizacja klas IV – połączenie uczniów po zakończeniu III klasy w większe grupy, maksymalnie do 28-30 osób w oddziale. Zasada łączenia klas powinna obowiązywać również na pozostałych poziomach klas wyższych, o ile jest to możliwe.
2. Redukcja zajęć pozalekcyjnych – ograniczenie liczby zajęć nieobowiązkowych w celu obniżenia kosztów.
Przygotowując arkusz organizacyjny, należy uwzględnić tylko obowiązkowe zajęcia edukacyjne w wymiarze godzin określonym w ramowych planach nauczania dla danego typu szkoły i etapu edukacyjnego, bez dodatkowych zajęć nieobowiązkowych (np. kół zainteresowań, zajęć fakultatywnych czy dodatkowych godzin ponad wymiar).
3. Podział na grupy należy stosować wyłącznie w przypadkach określonych w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (zajęcia z języków obcych nowożytnych, wychowania fizycznego, zajęcia informatyczne).
4. Arkusz należy przekazać organowi prowadzącemu – Gminie Miejskiej Chojnice – do zatwierdzenia nie później niż do **21 kwietnia 2025 r.**, (po uzyskaniu opinii związków zawodowych).

5. Planowanie finansowe – arkusz organizacyjny powinien być opracowany w sposób zgodny z zatwierdzonym planem finansowym, uwzględniającym wydatki na wynagrodzenia i inne koszty organizacyjne. W tym zakresie należy dokładnie przeprowadzić analizę wydatków związanych z organizacją zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem potencjalnych oszczędności w zakresie godzin dydaktycznych i administracyjnych.
6. Optymalizacja pracy administracyjnej – analiza i wprowadzenie zmian w organizacji pracy administracyjnej szkoły.

Podsumowanie

Proszę o podjęcie niezbędnych działań w celu wdrożenia powyższych zaleceń. Ich celem jest zapewnienie stabilności finansowej szkół przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiej jakości edukacji. W razie pytań lub potrzeby wsparcia w realizacji tych zaleceń, proszę o kontakt.

BURMISTRZ
dr inż. Arseniusz Finster

Otrzymują:

1. Adresat
2. a/a